

N:o 2/1924.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 2 1 anledning av Landskapsnämndens framställning till Landstinget rörande lagen om Läroplikt, given den 15 april 1921.

Landstinget har i avseende å utlåtande till Lagutskottet remitterat förevarande framställning. Vid behandlingen av densamma hava, vad först beträffar §§ 2 och 11, inom Utskottet olika meningar gjort sig gällande. Utskottets flertal har, på grunder, som anförts uti Landskapsnämndens framställning, funnit ej mindre rätt, utan med beaktande av den generella hänvisningen till § 2 uti lagen innehållande särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning även lämpligast, att lagrummen ifråga antagas i oförändrad lydelse. Minoriteten åter har upptagit stora utskottets vid senaste års landsting förslag till ändrad lydelse av paragraferna, § 2 dock sålunda, att mom. 3 uti utskottsförslaget skulle erhålla följande lydelse: "I vad mån undervisning i folkskola, som icke underhålles eller åtnjuter understöd av staten, landskapet eller kommun, får meddelas på annat språk, stadgas genom förordning." Förutom vad Landskapsnämnden emot en dylik redigering av lagrummen anför, har Utskottets majoritet vidhållit, att densamma för det första ingriper i språklagstiftningen, varmed Landstinget icke äger taga befattning, och för det andra står i uppenbar strid med § 2 i lagen innehållande särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning. Sagda lagrum förbjuder nämligen vare sig landstinget eller kommun att underhålla eller utgiva understöd åt skola med finskt undervisningsspråk - lagen säger endast att skyldighet härtill icke föreligger - och under sådana omständigheter kan uti läropliktslagen icke bestämmas, att undervisningsväsendet i folkskola skall vara svenska.

På av Landskapsnämnden anförda övertygande skäl har Utskottet fullkomligt delat dess mening angående Landstingets befogenhet att

uti av lag- och stora utskottet vid senaste års landsting föreslaget
avseende vidtagna förändringar beträffande §§ 19, 20 och 21. Också vid
kommande § 27 har Utskottet stannat i samma slut som Landskapsnämnden.
Då lagen beträffande grunderna för undervisningsväsendet trätt i kraft
den 1 augusti 1921 också för Ålands vidkommande, kan nämligen lagens
stadganden rörande dess ikraftträdande av Landstinget vare sig ändras
eller utelämnas. Möjligen kunde man tänka sig en komplettering av
stadgandet därutinnan, att lagen för såvitt den icke berör undervis-
ningsväsendets grunder, skall träda i kraft sedan den utfärdats i
Ålands författningssamling d.v.s. omedelbart. Men fränsett att detta
skulle möta lagtekniska svårigheter, vilka kunde föranleda Republikens
president att vägra lagen sitt godkännande, är en komplettering i detta
avseende fullkomligt överflödig, då lagen, i hela sin vidd i och med
dess publicering i författningssamlingen omedelbart träder i kraft inom
landskapet, oavsett om detta angives i lagtexten eller icke.

Då Utskottet vidkommande framställningen i övrigt icke haft nå-
gon ting vare sig att tillägga eller anmärka, får Utskottet vördsam-
mast föreslå

att Landstinget ville godkänna Landskapsnämndens
i ärendet gjorda framställning.

Mariehamn, den 5 april 1924.

På Lagutskottets vägnar:

Anten Rönberg

Anten Rönberg